

1943-11-24

AFSENDER

Johannes Larsen

MODTAGER

Christa Knuth

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Det vides ikke, hvem professor Christensen var.

"Om morgen den 20. november 1943 stod den 22-årige Holger Thor Nielsen og ventede på sporvognen foran Missionshotellet på Østre Stationsvej, da han blev skudt ned på åben gade. Gerningsmanden forsvandt hurtigt fra gerningsstedet uden at blive genkendt af nogen.

Holger Thor Nielsen var det første dødsoffer for en stikkerlikvidering i Odense (...) Likvideringen fandt sted blot 17 dage efter, at ostehandler Jens Christian Thor Nielsen, Holger Thor Niensens far, var blevet livsfarligt såret ved et attentat i sin forretning, Nørregade 52. Den 3. november 1943 var to modstandsfolk kommet ind i osteforretningen og havde affyret flere skud mod ham, og et af skuddene ramte ham i underlivet. Dette skud var ved at koste ham livet, men han fik slæbt sig over i en anden butik og bad om en ambulance.

Både far og søn var en del af det lokale nazistiske miljø, og allerede i 1940 havde Holger Thor Nielsen meldt sig til Waffen SS og havde kæmpet på Østfronten. (...)

Som reaktion på drabet på Holger Thor Nielsen strammede de tyske myndigheder reglerne for færdsel i byen. Det blev forbudt at færdes ude i tiden fra klokken 20 til klokken 5.

Teatre, biografer, restaurationer og andre offentlige lokaler måtte lukke klokken 19, og al butikshandel skulle ophøre samtidig. (...)

Besættelsesmagten havde i øvrigt endnu et svar på drabet på Holger

Thor Nielsen, og det kom den 25. november 1943. I alt 31 mænd og kvinder, der var hjemmehørende i Odense, blev overflyttet fra danske fængsler til tyske koncentrationslejre." (Jørgen Thomsen og Johnny Wøllekær: Odenses første stikkerlikvidering. <https://odenseleksikon.wordpress.com/odenses-foerste-stikkerlikvidering>).

Afsendersted:
Kerteminde

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):
Bynavnet er skrevet øverst s. 1

Modtagersted:
Knuthenborg pr. Bandholm

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):
Adressen er skrevet på kuverten

Omtalte personer:
Thora Cohn
Andreas Larsen
Else Larsen, Else, Andreas Larsens kone
Jeppe Larsen, Pufs søn
Ane Talbot
Holger Thor Nielsen
Jens Christian Thor Nielsen

Arkivplacering:
Brevet er i privateje

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Brevet ejes af en efterkommer af
Christa Knuth

DOKUMENTINDHOLD

Johannes Larsen takker for en dejlig tid på Knuthenborg. På hjemrejsen var Storebæltsfærgen overfyldt, og nogle af passagererne nægtede at give deres borde i restauranten videre til andre. En gruppe mænd blev direkte grove mod styrmanden.

22. nov. tog Else og Andreas/Puf til Odense, men de fik ikke lov til at forlade banegården. Der var begået et stikkerdrab i byen. Stikkeren havde længe forsynet værnemagten med oplysninger om danskere. Mange synes, at han slap for let, da han straks døde af sine sår. Hans far, ostehandleren, som var blevet skudt nogle dage i forvejen, lå og led på hospitalet. Det er en solstrålehistorie.

TRANSSKRIFTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

Fru Lensgrevinde Chr. Knuth
Knuthenborg
Bandholm.

[I brevet:]

Kjerteminde 24 Nov. 1943.

Kære Grevinde!

Tusind Tak for den dejlige Tid paa Knuthenborg og for Telegrammet der forsødede min Ensomhed paa Hotellet i Næstved, hvor jeg nød 4 Stk. Smørrebrød 3 Pilsnere, 2 Bittere og 1 Pibe Tobak. Derefter gik jeg i Seng og startede i Gaar Morges med et Tog, der afgik 8,46. direkte til Korsør. Efter at være sluppet igennem Kontrollen kom jeg om Bord i en gl. Færge, "Prins Christian" som jeg formoder er en der tidligere har besørgt Trafiken mellem Gedser og Warnemünde. Jeg gik op i en lille Rygesalon med ca 10 smaa Borde der alle var optagne ligesom alle Knager var behængt med Tøj saa vi der nu kom maatte beholde Hat og Overtøj paa og stille os op mellem Bordene. Da vi havde sejlet ca ½ Time, opfordrede en Højttaler, de Folk der havde spist, til at rejse sig og gøre Plads, saa andre ogsaa kunde faa en Forfriskning. Det blev efterkommet af alle paa nær 3 Selskaber der holdt Stillingen til vi kom i Land. Det ene bestod af 2 Par unge mennesker, der havde spist da vi kom og nu var i Gang med 8 Pilsnere som af og til fornyedes. Den ene Dame udmærkede sig ved at have de længste Negle jeg har set, hendes Tommelfingre saa saadan ud: [Tegning] og saa var de malet mørkerøde omtrent som Syltekirsebær. De var meget livlige og kaldte ustandselig paa Tjeneren saa skulde en af Damerne have Hefteplaster til en Strømpe, der var revnet, og en Gang vilde de have et Bordtennispil. Det andet Selskab bestod af 10-12 højere

tyske Officerer af Land- Sø- og Luftværnet dem undskyldte Folk med at de jo ikke kunde forstaa Højtaleren der kun talte dansk, derimod vakte det tredje Forargelse, det var 4 svære Herrer, der da de fik Bordet ryddet gav sig til at spille Kort, et Par Gange var der nogle der sendte Bud efter Styrmanden for at faa dem smidt ud, men han fik kun Grovheder for sin høflige Henstilling og beklagede at han ikke kunde gøre andet, de havde betalt deres Billet og havde

2.

Ret til at blive siddende. Efter godt og vel et Par Timers Sejlads naaede vi Færgelejet og Nyborg St. og der holdt saa Rutebilen til Kjerteminde, som jeg naaede ved 2-3 Tiden og blev modtaget af hele Familien. Til Morgen har jeg set en hel Bunke Breve igennem og lagt dem fra der skal besvares. Der var ogsaa et Takkebrev fra Professor Christensen der bl.a. udtalte Haabet om at vi snart igen maa faa noget bedre Øl. Jeg maa fortælle om Snigmordet i Odense. Den Dag tog Else og Puf intet anende til Odense om Eftermiddagen, de kom dog ikke længere end til Banegaarden hvor de maatte tilbringe 2 Timer i Mørke til Toget gik tilbage igen. Senere hørte de at Dagen havde formet sig som en Festdag for Indbyggerne i Odense, bl.a. havde hele Personalet i en af Byens største Forretninger P.C Rasmussen faaet Vin og Kage i Dagens Anledning, der var dog en Draabe Malurt i Festbægeret, Manden var død i Knaldet og det var den almindelige Mening at han var sluppet alt for let. Det viste sig at være en berygtet Stikker Ostemandens Søn, der længe havde terroriseret Byen og bragt mange mennesker i Fortræd og Ulykke. Han brugte at gaa rundt med Kongemærket paa Oplæget og lytte efter hvad Folk sagde, for senere at forsyne Værnemagten med sine Fund – Nej saa var Folk meget mere tilfreds med, som det var gaaet hans Fader, nemlig Ostemanden, der nogen Tid forud var bleven skudt i sin Forretning paa Nørregade, og siden har ligget paa Sygehuset svævende mellem Liv og Død med 3 Revolverkugler i Maven. Ak ja, saadan kan saa meget der tilsyneladende ser grimt ud, ved nærmere Eftersyn vise sig at være en hel Solstraalefortælling.

Her staar alt godt til og jeg haaber det er ligesaa paa Knuthenborg Mange Hilsner og Tak

Din hengivne

Johannes Larsen.

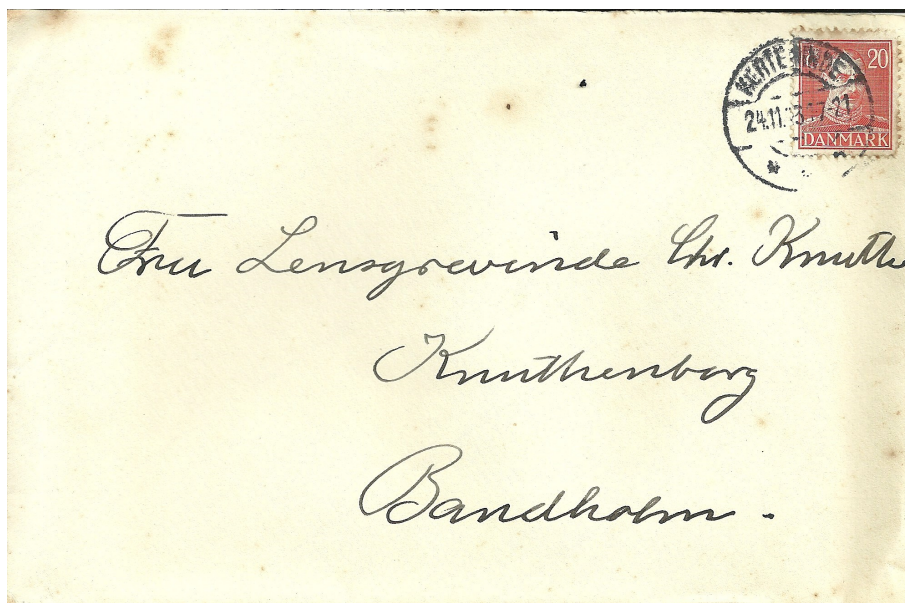
P.S.

Undskyld; jeg bruger en af Elses Konvolutter, her er ingen andre i Huset og det øsregner

JL.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Hjerteminde 24 Nov. 1943.

Kære Grevinde !

Tusind Tak for den dejlige Tid paa
Rnuthenborg og for Telegrammet der
forsoedte min Carsomhed paa Hotellet
i Næstved, hvor jeg sid 4 stk Smørbrød
3 Pølser, 2 Bitter og 1 Pibe Tabak.
 Derefter gik jeg i Seng og storkede i Gas
Morris med et Tøj der afsjok 8, +6
direkte til Korsør. Efter at være sluppet,
net i gennem Kostskolen kom jeg om
Bord i en gl. Fag, "Omnia Christiani"
som jeg fornede er en der tidligere
har besøgt Trafiken mellem Gedser
Warnemünde. J. gik op i en lille Ryge
salon med ca 10 mand Bords der alle var
optagne ligesom alle Kroger var befyldt
med Tøj saa vi der nu kom smalle
tblude Hat, Dvælg paa g. etille so op
gullens Bordene. Da vi havde sjet
ca 1/2 Time, opfordrede en Flytbar, de
Folk der havde spist, til at rejse sig og
gøre Plads saa andre ogsaa kunde

fra en Fødselsdag. Det blev eftermiddag.
met af alle paa nær 3 Lokales der holdt
Sjallingen til is kom i Land. Det ene bestod
af 2 Car unge Mændes der havde spist de
vi kom og nu var i Gang med 8 Dames som
afg til fornøden. Den ene Damske udbragte
hede sig ved at have de længste Nægle jeg
had set, hendes Tørrelspingse saa siddende
ud: og saa var de maalt mælk
omtrunt som Syllekirsbaer. De var meget
livlige og kaldte ustansdelt paa Ogeren
saa skulde en af Damskerne have Hefte-
plaste til en Strømpe, der var revnet, og
en Gang vilde de have et Bordtennispid.
Det andet Selskab bestod af 10-12 høje
Tyske Officere af Land- og Luftværnet
der undskyldte Folk med at de jo
ikke kunde forstaa Højtaleren der kun
talte dansk, derimod var de det tredje
Frøgeloe, det var 4 søvne Herre, der
da de fik Bordet ryddet gav og til
at spille Kort, et Car Gange var der
roge de sendte Bud efter Stykker.
Der for at fra dem snidte ud,
men man fik kun Grovhed for sin
Voflige Hvirvelling og beklagede at
man ikke kunde gøre andet der
harde betalt deres Billet og havde

2.

Bret vil at blive siddende. Efter godt
vel et Par Timers Sejlads naaede vi
Færgelaget i Nyborg St. og der holdt en
Ridibelen til Kystrimningen, som jeg saa
de ved 2-3 Tidens og blev indtaget af
hule Familien. Til Morgen har jeg sit
en hel Bunkke Brevre i gemmen og laaf
dem for de skal besvares. Der var ogsaa
et Tabebrev fra Professor Christens
de bl. a. udtalte Haabret om at vi
snar igen maafaa noget bedre Gl.
Jeg maafestille om Svingerendte i
Odense. Den Dag tog Else og Ant
indt anende til Odense om Efter-
middagen, de kom dog ikke længere
end til Barygaarden hvor de maaf
te tilbringe 2 Timer i Mørke til Tor
git gik tilbage igen. Senere fortæ
de at Dagen havde fornet sig
som en Festdag for Indbyggere i
Odense, bl. a. havde hele Persona-
let i en af Byens eldste Froet-
ninger P. C. Rasmussen faadt Vin
og Kage i Dagens Anledning, der var
dog en Doaabe Målest i Festbeg-
ret, Manden var død i Knaldet
og det var den almindelige Mening

at han var sluppet alt for let. Det
viste sig at vere en berøgtet Tjæker
Ostermandens Løb, der længe havde
terroriseret Byen og bragt mange
Mennesker i Fortræd og Ulykke. Han
brugte at gaa rundt med Konge-
mønt på Opdraget, og lytte efter
hvad Folk sagde, for senere at for-
synge Værningsmænd med sine Fund-
Nøgler. Han var Folk meget mere tilfæls
med, som det var gaaet hans Fader,
nemlig Ostermanden, der nogen Tid
fordi var bleven skudt i sin Gæst-
ning paa Nørregade, og siden var
liget paa Sættensvej i sønderen end
Linné, Død med 3 Revolverkugler
i Mave. Ak ja, saadanne kan saa
meget des tilføreladende ses goimt
ud, ved mere Eftersyn vise
sig at vere en hel Palstraulepartiel,
Linné.

Og det stans alt godt til og jeg har
der det er ligesom paa Kunstbureauet
Mange Hilsener og Tak

Din hengivne

P.S.

Undskyld, jeg bruger
er af Claus Linné.
Linné, her er min anden: Husk, det osseger

Johannes Lassen
H.